

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 49/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. februára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť F., B., zastúpeného advokátom JUDr. D. L., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 43 Cob 153/2009 a jeho rozsudkom z 24. septembra 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2009 doručená sťažnosť F., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. D. L., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd

(ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 43 Cob 153/2009 a jeho rozsudkom z 24. septembra 2009.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou zo 7. júla 2008 podanou Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) domáhal od S. B. (ďalej len „odporca“) určenia neplatnosti uznesenia č. 2 schváleného na valnom zhromaždení odporcu konanom 6. mája 2008. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 64 Cb 150/2008-107 z 3. marca 2009 tak, že žalobu zamietol a sťažovateľovi uložil nahradiť odporcovi trovy konania.

Proti označenému rozsudku okresného súdu sa sťažovateľ odvolal. V odvolaní namietal najmä *«nesprávne právne posúdenie výrazu stanov spoločnosti odporcu „majetok, ktorý je podmienkou riadneho plnenia zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme“ z toho hľadiska, že pre nakladanie s týmto majetkom sa vyžaduje dvojtretinová väčšina hlasov prítomných akcionárov...»*, a v tejto súvislosti *„poukazoval na zneužívanie akcionárskych práv v zmysle § 176 ods. 1 Obchodného zákonníka z hľadiska netransparentnosti procesu predaja majetku spoločnosti odporcu na základe prijatého uznesenia valného zhromaždenia a z hľadiska neurčitosti majetku určeného na odpredaj...“*

Podľa názoru sťažovateľa ak väčšinový akcionár odporcu napadnutým uznesením valného zhromaždenia rozhodol o predaji autobusov spôsobom umožňujúcim konať predstavenstvu netransparentne a bez určenia minimálnej ceny, pričom navrhovateľ ako menšinový akcionár proti tomuto postupu namietal, väčšinový akcionár tak zneužil svoju väčšinu hlasov na valnom zhromaždení a konal v rozpore s § 176b ods. 1 Obchodného zákonníka, čo má za následok neplatnosť uvedeného uznesenia valného zhromaždenia...“. Sťažovateľ namietal rozpor napadnutého uznesenia valného zhromaždenia s § 176b ods. 1 Obchodného zákonníka aj preto, že v ňom *„absentuje presná špecifikácia autobusov určených na odpredaj“*, čím väčšinový akcionár *„umožnil predstavenstvu konať netransparentne“*.

O odvolaní rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 43 Cob 153/2009 z 24. septembra 2009 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a uložil sťažovateľovi povinnosť nahradiť odporcovi trovy odvolacieho konania; označený rozsudok krajského súdu bol sťažovateľovi doručený 29. októbra 2009.

Podľa sťažovateľa odvolací súd v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozsudku „... pochybil v tom, že sa... nevysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa, predovšetkým s námietkou transparentnosti procesu predaja autobusov na základe napadnutého uznesenia valného zhromaždenia...“, pričom „bez akéhokoľvek zdôvodnenia nebral zreteľ a iba uviedol, že po zhodnotení všetkých zistených skutočností dospel k záveru, že výkon práva väčšinového akcionára Č. O. a. s. nebol vykonaný na ujmu práv a oprávnených záujmov druhého akcionára, ktorým je sťažovateľ. Odvolací a ani prvostupňový súd vôbec neuviedli, z akých dôvodov považujú predaj majetku spoločnosti S. B. na základe napadnutého uznesenia valného zhromaždenia za transparentný resp. námietkou transparentnosti sa vôbec nezaoberali.“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ tvrdí, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ uvádza, že „už podal dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 27. 11. 2009 v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24. 9. 2009 sp. zn. 43 Cob 153/2009 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v dôsledku čoho sťažovateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom“, pričom s poukazom na § 53 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odôvodňuje podanie sťažnosti ústavnému súdu „potrebou naliehavej ochrany základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie od orgánu, ktorý je najvyšším orgánom ochrany ústavnosti a ochrany základných práv a slobôd“.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že namietaným postupom a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 43 Cob 153/2009 z 24. septembra 2009 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zrušil označený rozsudok krajského súdu, vrátil mu ho na ďalšie konanie a priznal mu úhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 43 Cob 153/2009 a jeho rozsudkom z 24. septembra 2009. Sťažovateľ zároveň ústavnému súdu oznámil, že v predmetnej veci podal tiež dovolanie podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity, z ktorého vychádza čl. 127 ods. 1 ústavy, vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorej uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

V danom prípade sťažovateľ subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd síce akceptoval tým, že podal vo svojej veci dovolanie ešte

predtým, ako podal sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorej podanie odôvodnil „*potrebou naliehavej ochrany základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie od orgánu, ktorý je najvyšším orgánom ochrany ústavnosti a ochrany základných práv a slobôd*“. Ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V okolnostiach prípadu sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu ako predčasné.

Za daných okolností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní uplatnením zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd poukazuje aj na svoj právny názor (m. m. napr. I. ÚS 169/09, I. 184/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno takúto sťažnosť považovať za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (k tomu porovnaj aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Bulena a spol. proti Českej republike a rozhodnutie uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Českej republiky; zv. 29/uznesenie č. 3 a pod.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2010